

DEN KONTROVERSIELLE HAMSUN → HAMSUNSENTERET → BODØ

TORSTEINSEN DESIGN AS

Prosjektansvarlig → Fredrik Torsteinsen, møbeldesigner MNIL

Prosjektmedarbeidere → Solveig Torsteinsen, interiørarkitekt og møbeldesigner MNIL,
Vidar Øverby, møbeldesigner MNIL

KREDITERING → SIDE 176

Flere foto og tegninger på interiørogmøbler.no

Hamsuneksperter belyste ulike sider ved Hamsuns person og forfatterskap i videosekvenser som ble vist over tre samspillende skjermer. Fortellerpersonen fremstod i full størrelse mens supplerende informasjon kunne vises på de andre skjermene.

Ingen utstilling om Knut Hamsun uten bøker. Bokbrønnen i formidlingsbordet var et minibibliotek for den som ønsket ytterlig fordypning.

Når 5. og siste etasje var besøkt, var det på tide med avslapning og refleksjon, noe denne innfreste oppfordring i bordplaten inviterte til.

Den kontroversielle Hamsun

Hamsun var og fortsetter å være kontroversiell gjennom sitt liv og forfatterskap. Torsteinsen Designs mål med utstillingen var å informere, nyansere og utdype kontroversene. Inngangen til utstillingen var en vandring gjennom det ikoniske tårnbyggets fem etasjer. Innholdet ble avslørt i små drypp med et stort veggstat i trappeløpet og utstillingstittel i «kullskrift» på trappeavsatsens halvvegg.

Utstillingens fokus åpenbarte seg fra trapp og heis: et sterkt og dramatisk scenehjørne. På et opphøyet nivå stod en enslig eldre stol, sterkt belyst – et symbol på Hamsun som utsatt menneske under rettsaken. Publikum ble invitert til å sitte og lytte til lydinnspilling av forsvarstalen – og kjenne på

ubehaget i spotlightsen. Et headset hang på et spesialdesignet stativ og kunne benyttes av personer i rullestol foran scenen.

Motivet ble forsterket ved å understreke byggets uro og vinkler. Hamsuns forsvarstale fylte veggflaten som skrå mot hjørnet og møtte skråplanet til podieomrammingen. På avstand kunne innholdet anes og på 5 meters hold var teksten leselig. Ett ord – DØMT – ble løftet frem ved å fargesette enkeltbokstaver i teksten. Hamsun var «til stede» i rommet og satt sitt preg på «rettssaken» som fullfigursilhuet med fotoinnfall.

Til venstre for forsvarstalen, var hele veggens tapetsert med et foto av Knut og Marie Hamsun fra rettsaken. Dette dannet bakgrunn for tidslinjeinstallasjonen som beskrev parallelle prosesser fra rettsaken

og skrijving av «På gjengrodde stier». Rettsdokumenter stod på tidslinjen – utformet som hylle – mens utdrag fra boken hang som plansjer under hyllen.

Til venstre for scenehjørnet hang tre store skjermer med videointervjuer av Hamsuneksperter i fullfigur for å forsterke følelsen av en-til-en tilstedeværelse. Videoene ble spilt på tvers av 3 samhengende skjermer. Levende bilder er et sterkt medium, og det ble det avsatt god plass til publikum foran skjermene.

Baksiden av videoskjermene dannet utstillingsflater som ble trukket med tekstilprint. Disse ble supplert med ytterligere 4 hengende displayer. Sammen utgjorde disse et rom i rommet der ulike temaer og kontroverser ble belyst gjennom tekst og bilder.

Hamsuns ensomme skikkelse våker over rettssaken, forsvarstalen og den utsatte lyttestasjonen. Hamsuns forsvarstale ble gjengitt i sin helhet på norsk og engelsk. I teksten kunne et annet budskap leses: DØMT.

Hengende elementer ga lyset fritt spillerom i utstillingen, skapte god romfølelse og fremhevet naturlig dagslys. I tillegg ble elementene utsatt for mindre slitasje over tid, et vesentlig kriterium for å bevare kvalitet i en utstilling som mottok flere titallstusen besøkende hvert år.

Kjernen i utstillingsinnholdet var kontroversene til Hamsun, belyst gjennom hans språklige ferdigheter og mange spissformuleringer. Et utvalg ble projisert, «flashet», på rommets langvegg. Disse ble supplert av fordypningshefter – med assosiasjoner til papiraviser – som ble hengt på veggspente vaiere og kunne blas i på vegg eller tas ned og studeres ved fordypningsbordet. De laveste var tilgjengelige for barn eller rullestolbrukere.

Foran sitatveggen var en stor

«publikumsbok» der besøkende ble oppmuntret til å skrive inntrykk fra utstillingen, tanker om Hamsun eller dele andre assosiasjoner. Den oppslåtte boken fylte hele flaten på bordet i skrivebordshøyde slik at det kunne skrives fra alle sider og rullestolbrukere kunne komme innunder.

Fordypningsbordet med benker på hver langsida dannet et mini bibliotek hjørne. Bordet hadde en langsgående «bokbrønn» på midten for bøker og publikasjoner som publikum fritt kunne ta frem. På rekkverket bak bordet ble det spesialdesignet et display for enkeltpublikasjoner som tegneserier og annet med visuell karakter.

Materialitet til benker og bord hentet inspirasjon fra arkitektens svarte detaljer, ikke minst trapperekkerverkene som snor seg oppover i etasjene. Stålkonstruksjoner ble

lakkert svart i likhet med rekkverk og flater produsert av svart valchromat.

Det høye hjørnevinduet (instagramvinduet!) ble sikret oppmerksomhet i rommet. Koblingen mellom landskap, arkitektur og utstilling var en vesentlig prioritering i prosjektet. Langs veggene til hver side ble det avsatt plass til temporære kunstutstillinger og publikumsmyldring. Den første utstillingen, «Ekko», ble viet russiske Alisa Gorshenina.

Et godt samarbeid med Blæst Design på grafisk konsept og Netron på digital fortelling var avgjørende for utstillingskvaliteten.